

Gabi Novak

— pjevačica



Strašno mi je važno da me publika obgrli, da se emocije valjaju

Nazivaju je prvom damom hrvatskog šlagera, iza nje su antologijski albumi poput 'Pjeva Gabi Novak', 'Samo žena', 'Gabi&Arsen', 'Nada', 'Hrabri ljudi', 'Pjesma je moj život'...

U pet desetljeća bogatoj glazbenoj karijeri, Gabi Novak je pokazala sav svoj vrhunski talent podarivši nam nezaboravne glazbene interpretacije duboko prožete emocijama. S Gabi Novak razgovaramo o njezinom glazbenom i životnom putu.

razgovarala

Nataša Gajski Kovačić

NGK

Koncerti nazvani Tri dive, u kojima nastupate zajedno s Terezom Kesovijom i Radojkom Šverko, imali su uspješnu premijeru na Dubrovačkim ljetnim igrama prije godinu i pol, a potom su jednako tako uspješno i nastavljeni. Kako je došlo do ideje za ovim zajedničkim nastupima i koliko ih još planirate, s obzirom na to da je interes publike evidentan?

GN

Na ideju je prije dvije godine došla jedna mlada osoba koja je u to vrijeme radila u Dallas Recordsu, a potom započela

samostalnu menadžersku karijeru. Njezino je ime Katarina Komarica. Ona je okupila nas tri pjevačice i predložila nam plan na koji smo mi i pristale. Odmah smo znale i s kojim ćemo orkestrom nastupati — ansamblom Ante Gelo. Studiozno smo pripremale cijeli koncertni materijal, a prvi naš koncert je bio pretprošle godine na otvorenju Dubrovačkih ljetnih igara kada smo održale ponoćni koncert. Bilo je to vrlo lijepo i ganutljivo. Ideja se pokazala odličnom jer je Katarina Komarica pronašla tri različita karaktera iz generacije koja je počela stvarati krajem 50-ih i početkom 60-ih. Iako je Radojka mlađa od nas dvije, ubrzo je nakon Tereze i mene propjevala. Tereza, Radojka i ja smo započele na sličan način zahvaljujući tome što se u ono vrijeme našao lijepi broj tekstopisaca, pjesnika i sjajnih muzičara s kojima smo mogle dobro surađivati. Projekt Tri dive za nas je bio veliki izazov, a i publika ga je jako dobronamjerno primila. Imale smo sedam, osam lijepih koncerata: jedan dio smo obavili u regiji — Beogradu, Nišu i Novom Sadu — a ostatak naravno u Hrvatskoj. U Zagrebu smo održale veliki koncert u Lisinskom i drugi u Klovićevim dvorima. Inače se ne volim previše hvaliti, ali ovaj je projekt stvarno predstavljao lijepo ekipno druženje, divan posao, jer su i svi ti glazbenici guštali u tome što smo radili. Postali smo gotovo kao jedna obitelj. No, nažalost, sada je došlo do zastoja zbog još dublje recesije pa se i sve što je već bilo dogovoreno odgađa. Trebale smo imati predbožićni koncert u Varaždinu, potom u Ljubljani u Cankarjevom domu, pa u Beču u sklopu Dana hrvatske kulture... No, ušli smo u vrijeme besparice, a ovo je naprosto projekt koji bez sponzora ne ide, kao i većina takvih projekata. Ni u Lisinskom ne bismo mogli održati onaj veliki koncert da nismo od Grada dobili besplatno dvoranu. Gradonačelnik Bandić nam je rekao: „Vas tri zaslužujete da vam se plati dvorana“. Iz Lisinskoga za uspomenu imamo i koncertni DVD i vrlo smo ponosne na to. Silno bih željela da nastavimo dalje s ovim projektom; Katarina ne posustaje, no morat ćemo malo pričekati. Nadam se da ćemo uskoro punom parom, ako Bog da, ostvariti ono što je već dogovoreno, ali zasad prolongirano.

NGK **Nakon što se objavili svoj posljednji CD, izjavili ste da završavate svoju diskografsku priču jer smatrate da nema potrebe da više išta snimate. Jeste li se možda u međuvremenu predomislili?**

GN Prije tri godine sam dobila Porina za 'Jazzarellu', svoj posljednji CD, i nakon toga sam u šibenskom kazalištu izgovorila to da više nema potrebe za snimanjem novih albuma. Dosta je nakon 53 godine glazbenog djelovanja. Hrabro sam to izjavila, ali sam i puno razmišljala o tome. Smatram da su ovo novo vrijeme i glazbeni duh koji nas je obavio, uz časne izuzetke, nešto što ne mogu pohvaliti. Mogu izdvojiti tek nekolicinu mladih ljudi koji misle svojom glavom i ulaze u veliku borbu da nastave gdje naša generacija pomalo zastajkuje.

Ja bih pjevala stalno. Obožavam svoju profesiju. No, ne sviđa mi se što se sada zbiva u tom glazbenom svijetu. Jedan dio glazbenika drži još tu određenu granicu glazbene tolerancije i ne želi prelaziti taj prag samo da bi se dokazao. Radije ću stati, no ploviti po nečemu što nije moj svijet, što mi ne odgovara. Vrlo sam sretna što se u posljednjih desetak godina za mene dogodilo značajno glazbeno razdoblje s dva CD-a: 'Pjesma je moj život' i 'Jazzarella'. Primila sam puno lijepih nagrada, pohvala i Porina i ostvarila ono o čemu sam stalno sanjala.

Moje glazbeno opredjeljenje je šansona, jazz, zabavna glazba, ali najbliži mi je bio jazz pop, tamo se najbolje snalazim. Tako da su i posljednja dva CD-a rađena u tom stilu i to sa savršenim glazbenicima, a tu moram apsolutno pohvaliti svog sina Matiju koji mi je prije osam godina rekao: „Mama, ne možeš samo tako prestati“. Shvatio je da sam došla do vlastitog zasićenja, no rekao je: „Ajmo, mama, pokušajmo sve te Arsenove stvari obući u ruho jazz popa“, i na to sam pristala. Na ta sam dva CD-a radila uz Matiju i Antu Gelu. I tako sam se ponovno našla u nečemu za čim sam čeznula, što nisam prije ostvarila. Zato mi je posljednjih deset godina značajno razdoblje karijere. Smatram da sam napravila dva lijepa CD-a, a u sjećanju mi je ostao prekrasni koncert promocije 'Jazzarele' u ZKM-u. Bilo je to stvarno divno iskustvo, nešto što ti se uvuče pod kožu. Isti taj smo koncert imali u Beogradu s jednakim uspjehom. I zato, kada sam nakon toga rekla da više neću raditi, imala sam razloga. Iako su mi kompozitori širom regije slali ponude, i tekstova i glazbe, ako se odlučim za snimanje novog materijala, rekla sam u sebi: „Gabi, sad je dosta, dala si sve što si mogla dati“. Ući u neki novi projekt, pitam se u današnjem vrtlogu svega što se zbiva, za koga? Nisam vidjela razlog, iako je to bio mali šok za neke ljude. Ali kada čovjek razmisli, ja i nemam mnogo pjesama koje sam otpjevala u životu, uvijek je vremenski dugo trajalo da dođe do nove ploče, odnosno CD-a. Nikada nisam željela samo 'štancati', morala je biti neka priča i razlog iza svega. Kada sam sve to uvidjela, rekla sam si: „Više, Gabi, ne trebaš raditi“. Ili kako je zgodno rekao Kemo (Kemal Monteno) jednom prilikom Arsenu: „Što's više radit, tol'ko si toga napravio“. A to se odnosi i na mene. Toliko sam lijepih pjesama otpjevala, pjesama koje su me kroz godine obilježile, od 'Vino i gitare', 'Nada', 'Hrabri ljudi', 'On me voli na svoj način', 'Kuća za ptice'; pjesama koje ljudi već s prvim taktovima na koncertima prepoznaju. Mislim da će ovaj glazbeni period koji ću dalje proživljavati biti u toplom smjeru i ruhu svega onoga što sam u životu napravila. A posljednji kompilacijski CD u izdanju Croatia Recordsa, koji je upravo izašao, iako sam jedva pristala na to, ispao je zgodno. Niz naših pjevača je na poticaj Croatia Recordsa izdalo takve kompilacije pod nazivom 'Love collection' pa smo Arsen i ja izabrali ljubavne, nježne pjesme od početaka moje karijere do danas. Tako da je to ustvari kruna mog rada.

NGK

To je ujedno i odgovor na moje sljedeće pitanje — jeste li ostvarili sve što ste u profesionalnom pogledu željeli?

GN Jesam, apsolutno jesam. Ništa me više ne opterećuje, danas se radujem svakom koncertu i ako iza sebe imaš sjajne glazbenike i dobiješ taj divan pozitivni vjetar u leđa, tada si potpun, čist i emocije samo pršte. Cijeli sam se život u glazbi oslanjala na taj emotivni dio, da on kroz moj šuštavi glas dopre do publike. Dovoljno mi je u dvorani imati 400, 500 ljudi, da ih vidim i da s njima proživljam sve svoje pjesme. To mi je najveći užitak. Takvi su mi koncerti najljepši, upravo takvi koji se održavaju u teatrima i malim dvoranama. Žao mi je što Zagreb nema više takvih dvorana. Obožavam nastupati u ZKM-u, u njemu se kao pjevačica odlično osjećam — strašno mi je važno da me publika obgrli, da se emocije valjaju. Takvi su mi koncerti bili najljepši i u početku moje karijere, a tako je i sada.

NGK

Pretpostavljam da Vas, osim intimnijih prostora za koncerte, još više raduje kada Vam se u njima na sceni pridruže Vaš suprug i sin?

GN To je uistinu predivno. Sjećam se da smo Matija i ja prije godinu dana u Tuzli imali koncert i bilo je oko 700 ljudi, to je bio baš takav predivan koncert, na kojem se osjetilo strujanje emocija.

Ja bih pjevala stalno. Obožavam svoju profesiju. Nisam slučajno ušla u nju. No, ne sviđa mi se što se sada zbiva u tom glazbenom svijetu. Radije ću stati, no ploviti po nečemu što nije moj svijet, što mi ne odgovara. Vrlo sam sretna što se u posljednjih desetak godina za mene dogodilo značajno glazbeno razdoblje s dva CD-a: 'Pjesma je moj život' i 'Jazzarella'.

NGK

U zadnjih deset godina i dva su važna Porina dospjela u Vaše ruke — za najbolju žensku vokalnu izvedbu na albumu 'Pjesma je moj život' 2003. i za poseban doprinos hrvatskoj zabavnoj glazbi tri godine kasnije. Nisu to, međutim, Vaši jedini Porini niti jedine nagrade. Potiču li Vas nagrade na daljnji rad i koliko su bitne?

GN Jako su bitne, svatko tko kaže da nisu bitne, laže, jer to je kao zvijezda na onome što radiš, pogotovo kada te struka nagradi. Mislim da ukupno imam oko 14 Porina, dva sam dobila kao pjevačica, ostali su Porini za rad u mojim projektima. To je podstrek, sreća, zadovoljstvo, potvrda da je dobro ono što si napravio i da ideš dalje u tom smjeru.

NGK

Među Vašim glazbenim suradnjama vrlo je uspješna bila ona otprije nekoliko godina s Majom Vučić, s kojom ste otpjevali pjesmu 'Za mene je sreća'.

Ta je suradnja bila odličan primjer međugeneracijske suradnje.

Kako je došlo do nje?

GN Bio je to divan duet koji je stvarno bio slušan. Ima predivnih mladih ljudi, volim podržavati mlade i žao mi je kada ne dobiju onu poziciju koju zaslužuju. Evo, Maja Vučić jedva uspijeva izdati CD dok netko drugi koji nema ni upola toliko talenta to čini bez muke. Maja je vrlo darovita, uz to i lijepo izgleda, a takvih vrijednih pjevačica ima još, i drago mi je kada neka od njih uspije. Često nakon prvog albuma dođu Arsena moliti da im napiše koju pjesmu jer razmišljaju svojom glavom i drže da je bitno što pjesmom žele reći. Ponekad, kada slušam riječi nekih pjesama, mislim zašto si je taj pjevač ili pjevačica dopustio da pjeva takve gluposti kada ima divan glas i talent.

NGK

Koja je razlika između predstavljanja mladog pjevača i pjesama u vrijeme kada ste Vi počinjali i danas?

GN Nama je bilo mnogo teže jer danas je mnogo lakše ostvariti medijsku prisutnost u bilo kojoj vrsti umjetnosti. Drugo je pitanje koji će trag ostaviti ta medijska prisutnost. Nekada si stvarno morao biti kvalitetan da bi uspio u glazbenom svijetu. Slobodno mogu reći da smo mi u to vrijeme bili pioniri koji smo na leđima ponijeli slatki teret — išli smo jednim potpuno novim smjerom —

smjerom da se pjeva na hrvatskom. U svojim sam glazbenim počecima i sama pjevala na engleskom, s obzirom da mi je uzor bila pjevačica Doris Day. Uz engleski, pjevala sam i na talijanskom jer nam je talijanska kancona bila vrlo bliska. San Remo se gledao do pola tri ujutro u onoga tko je imao televizor, pa se znalo i po desetak nas sastati kako bismo gledali i slušali te pjesme. U to vrijeme nisi mogao samo tako nastupiti na radio stanici ili snimiti ploču. Meni je trebalo pune tri godine da snimim svoju prvu singl ploču, to je bilo izdanje '62., a počela sam pjevati '59. Veću smo medijsku promociju imali tek od 70-ih kroz odlične zabavne emisije koje je radio Anton Marti.

NGK

Pitaju li Vas mlađi kolege da im udijelite koji stručni savjet? Družite li se?

GN Susrećemo se, ali ne traže savjete. No, ima jedan lijepi broj mladih ljudi koji se s velikim uvažavanjem odnose prema nama starijima. Po tome kako nam lijepo prilaze i udijele pregršt lijepih i toplih izjava i pohvala vidim da ipak znaju i cijene generaciju koja je

prisutna u glazbi toliki dugi niz godina. A mi, pak, ne bismo potrajali toliko da nismo imali sluha i svijesti o tome što možemo, a što ne. I da se nismo uspjeli nametnuti, jer nije dovoljno imati samo dobru pjesmu. Neki ljudi unište dobru pjesmu, dok su drugi i od ničega u stanju napraviti nešto. No, ne bih željela biti strogi kritičar, volim uvijek podržati mlade.

NGK

Vaš je suprug Arsen Dedić i autor brojnih Vaših pjesma. Je li se ikad dogodilo da neku od njegovih pjesama odbijete jer Vam nije odgovarala iz nekog razloga?

GN Koliko mi je puta samo Arsen znao ponuditi nešto, a ja ne bih pristala. Znao bi se i naljutiti, rekao bi mi: „Ti hoćeš samo četiri kitice da ne moraš misliti“, no to nije istina, imala sam ja i vrlo težak glazbeni program. No, Arsen mi je znao govoriti: „Znaš, draga, ti moraš biti ta koja će progovoriti kroz pjesmu, neće ti to pjesma sama nametnuti“. Arsena sam znala odbiti kada mi je nudio pjesme koje nisu bile moj žanr. S druge strane, jasno je da neke pjesme, kao 'Pusti me da spavam' ili balade poput 'Kuće za ptice', guštam pjevati već tolike godine jer je to napravljeno baš za mene, to je bio glazbeni izričaj za mene od Arsena. Što se brzih pjesama tiče, njih sam uglavnom dobivala od kolega. Arsen mi nije ništa brzo napisao. No, Arsen je uvijek vodio brigu o tome kako kroz godine sazrijevam i znao je da godinama moram progovoriti na drugačiji način. Zato se meni događa da na mojim koncertima ljude toliko dirne emocija koju im pjesmom prenosim da me žele zagrliti i izraziti koliko su ih dirnule pjesme. Općenito, moja karijera je obilježena emocijama, meni je emocija najbitnija, uvijek je bila. Dok interpretiram pjesme, čini se kao da sam ih sama pisala, kao da sam ih sama proživjela. To je lijepo iskazao Veselko Tenžera kada je rekao da pjevam pjesme na način kao da iza njih stoji moj autorski rad. Ali ja ne mogu drugačije, meni svaki put pjesma zvuči drugačije, ja je iznova doživljavam sa svakom novom interpretacijom i mislim da je to bit svega. Jednom smo upravo o tome Massimo i ja razgovarali jer on je vrlo sličan pjevač u tom emotivnom smislu i misli na sličan način kao i ja. Mislim da trebate proći i jedno razdoblje sazrijevanja sa svim patnjama i lijepim stvarima koje se događaju u životu da uspijete razviti takvu emociju koju ćete prenijeti publici.

NGK

Je li Vam drago što je i Vaš sin Matija krenuo graditi svoju karijeru u glazbenom pravcu?

Biste li rekli da je to logičan slijed kada su oba roditelja glazbenici?

GN Matija i ja imamo još sličniji glazbeni izričaj nego Arsen i ja. Arsen mi je znao reći da je glazbeni senzibilitet Matija pokupio upravo od mene. Ali, Matija je oduvijek bio veliki radnik, od svoje šeste godine. Kada se samo sjetim koliko je sjedio za klavir! I ta njegova odluka da se bavi jazzom samo se stvorila. Rekao je: „Ništa drugo, samo jazz“. Arsen je bio malo iznenađen, ali kada

je vidio da želi samo to, podržali smo ga i počeli smo razmišljati o jazz akademiji. U tome nam je pomogao legenda jazza, pokojni glazbenik Boško Petrović. Upravo su iz njegovog jazz kluba, ujedno i jedinog zagrebačkog jazz kluba, izašli mnogi mladi naraštaji jazz glazbenika i onih koji su gajili ljubav upravo prema toj vrsti glazbe. Boško Petrović nas je uputio da Matiju upišemo u Jazz akademiju u Grazu. Tamo je Matija imao doista sjajnog mentora, profesora Neuwirtha koji mu je pružio odlične mogućnosti da se razvije i pronade u tom glazbenom izričaju. Na ovim prostorima ima zaista sjajnih pijanista, ali kao majka mogu reći, a da mi nitko ne zamjeri, Matija je poseban, neviđen talent. Oko njega bujaju emocija i energija. Svima nam je jasno da je od jazza teško živjeti, zato Matija kao pijanist dosta surađuje s drugim glazbenicima koji su mu glazbeno bliski, poput Massima, Tamare Obrovac, Lidije Bajuk, koju je krasno pratio u njezinom etno izričaju. No, pritom jako pazi na način na koji radi i s kim radi. Kaže: „Radije nemam para, ali ću raditi tako“. On je neizmjereno sretan time što radi, a naravno da bi volio da je jazz rašireniji u Hrvatskoj. Tužno je što smo sada još izgubili i BP klub pa gotovo i nemamo u Zagrebu mjesto na kojem bi čovjek mogao izvoditi neke senzibilnije programe. Mislim da je velika šteta i to što Zagreb nema jazz akademiju. Zagreb je ustvari jedini glavni grad u regiji koji nema mogućnost školovanja jazz glazbenika, za razliku od Ljubljane, Beograda, Sarajeva... a to je velika šteta za naše darovite glazbenike koji moraju putovati u druge gradove kako bi stekli tu glazbenu naobrazbu.

NGK

U braku ste već 40 godina. Što je potrebno za dobar i dugovječan brak?

S obzirom da i Vi i Arsen imate umjetničku karijeru, koliko je teško uskladiti obiteljske obaveze i slobodno vrijeme?

GN

Često se postavlja to pitanje. Nema braka bez bonaca, ali i bura, oluja. Arsen i ja smo prošli jedan dosta surov i težak dio života što se tiče zdravstvenog stanja, gubitaka naših roditelja, što smo vrlo teško podnijeli, ponekad se dogodio i neki zastoj u našoj putanji. Ali u osnovi, ako znadete prag tolerancije, to je najbitnije. Za mene ne postoji ni prijateljstva, a kamoli života s nekim ako nema tolerancije, to je užasno bitno. Tolerancija je poštivanje svog partnera, podržavanje. Ono što je uz to najbitnije je kompatibilnost između nas dvoje od samog početka. Mi se znamo od '59. godine, a 70-ih smo započeli vezu nakon brakova koji nisu uspjeli. Krenuti u novi brak u godinama velike popularnosti i njega i mene nije bilo lako jer u to smo vrijeme oboje bili u svojim ranim 30-im godinama. No, u ovih 40 godina braka nismo nikada došli do toga da netko poželi otići iz tog braka. Suprotnih je stavova bilo i mislim da je to normalno, tim više što smo i profesionalno surađivali. Ne bih mogla živjeti u dosadnom braku, u braku mora biti malo živosti. Pa ako i ponekad lupiš vratima, ako je kompatibilnost prisutna sve je u redu, no ako nje nema, onda treba svatko otići na svoju stranu, bez žaljenja.

NGK **Često u izjavama za javnost spominjete svoje unučice. Jeste li tipična baka koja voli razmaziti unuke?**

GN Imamo malu Emu od Sandre i Alena koja ima 16 mjeseci. Ona je preslatka lavica. I Lu od Matije i Marine je lavica. I Arsen je lav, u pravom sam lavljem labirintu! Volim obje neizmjereno, i Emu i Lu. Veli baš Sandra kako je malena neki dan gledala karikaturu i veli: „Dida“. A Lu, ona je posebna u mom životu. Lu je bila uz mene u svim teškim i napornim trenucima što sam ih prošla u životu u posljednjih deset godina – Arsenova bolest, Marinini naponi da završi težak studij, Matijina česta putovanja, moj pad i povreda kralježnice... Kad sad razmišljam, u tih deset godina imala sam toliko divnih profesionalnih stvari u životu, a s druge strane toliko teških događaja privatno. No, stalno sam se izvlačila jer je Lu bila pozitivna konstanta koja je znala i zaplakati sa mnom kada mi je bilo teško. Za Emu još ne mogu ocijeniti jer je mala, ali Lu je jako emotivna. Naslijedila je tu crtu naše obitelji.

NGK **Nije tajna da se hrvatski glazbenici, kao i mnogi drugi umjetnici, ne mogu pohvaliti sjajnim mirovinama. Da i dalje ne nastupate, biste li si od mirovine mogli priuštiti dostojan život? Kakvom biste opisali trenutnu socijalnu situaciju umirovljenika u Hrvatskoj?**

GN Velika je sreća da u Arsena i mene postoji autorski rad jer danas umirovljenici žive strašno loše, to nikada dosad nisam još ni vidjela ni osjetila. Kada bismo Arsen i ja živjeli samo od naših mirovina, to bi bilo strašno. Arsenov autorski rad mnogo pomaže, a i ja sam sretna što mogu nešto zaraditi jer od mirovine moramo pokriti režije za stan u Zagrebu, za kuću u Šibeniku, a imam i djedovinu na Hvaru. Ne znam kako naši umirovljenici žive. Zanima me samo hoće li već jednom netko početi razmišljati da krenemo nekim novim, boljim putem, a da ne ostane sve samo na pukim, praznim obećanjima.